

AKTIVITETER FRA FAFO ØSTFORUM

"The FORMULA Conference 2012" i Oslo 22. – 23. Mars. Fri bevegelse av tjenester og arbeidsmarkedsregulering i et utvidet EU og EØS er tema for Formula-prosjektet, som inviterer til internasjonal avslutningskonferanse i Oslo 22. - 23. mars 2012. Prosjektet er finansiert av Norges Forskningsråd og ledet av professor Stein Evju, Institutt for Privatrekt, Universitetet i Oslo, i samarbeid med Fafo. Fafos forskningssjef Jon Erik Dølvik (bilde) skal bidra både med innledning og som debattleder, og Fafo Østforums prosjektleder Line Eldring skal holde forberedt kommentar. (Fafo Østforum, 03.01.12) [Les mer](#)

NYHETSSAKER FRA VÅR NYHETSTJENESTE

ALLMENNGJØRING OG SOSIAL DUMPING

[Temaside om allmenngjøring](#)

Sjømannsorganisasjonene vil ha adgang til å allmenngjøre tariffavtalene. LO, Sjømannsforbundet og Sjøoffisersforbundet krever lovendringer som gjør det mulig å bruke allmenngjøring av tariffavtalene som verktøy for å bekjempe sosial dumping også til sjøs. – Vi er nødt til å få et bedre grep om sosial dumping til sjøs om vi fortsatt skal være en av verdens ledende sjøfartsnasjoner, sa LO-nestleder Gerd Kristiansen. (Fagbladet, 20.12.11) [Les mer](#) Se også: [Krever allmenngjøring på norsk sokkel](#) (Norges Sjømannsforbund, 20.12.11)

Saker om tiltak mot sosial dumping

Foreslår milliongebyr mot alvorlig arbeidsmiljøkriminalitet. Regjeringen sender ut på høring et forslag om å innføre gebyr mot alvorlig arbeidsmiljøkriminalitet. Gebyrene ilegges av Arbeidstilsynet og kan settes opp til 1 180 000 millioner kroner. – Vi har hovedsakelig et godt fungerende arbeidsliv i Norge, men vi har en utfordring i enkelte bransjer. Gebyrene vil være et viktig virkemiddel i kampen mot sosial dumping, sier arbeidsminister Hanne Bjurstrøm. I høringen fremmes det også forslag om å gi Arbeidstilsynet myndighet til å føre tilsyn med forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter. Høringsfristen er 30. mars 2012. (Arbeidsdepartementet, 21.12.11) [Les hele pressemeldingen her](#) Les også: [Høringsbrev](#) (AD, 21.12.11) [Høringsnotat](#)

Millionbøter mot arbeidsgivere som begår grove brudd på arbeidsmiljøloven. – Vi ser at det holder på å vokse frem en underskog av arbeidstakere som har helt andre rettigheter og lønnsforhold enn det vi normalt forbinder med norsk arbeidsliv, sier arbeidsminister Hanne Bjurstrøm. De nye gebyrene, som de formelt heter, kan ilegges som en parkeringsbot, uten å gå veien om rettssalen. (NRK, 21.12.11) [Les mer](#)

Se også: [SV: Dette bare er begynnelsen på en større innsats for et trygt og seriøst arbeidsliv](#) (SV, 21.12.11)
[Bjurstrøm truer med millionbøter - NHO frykter for rettssikkerheten](#) (NRK, 21.12.11)
[Leder: - Viktig at det kostar å bryte lovene](#) (Sunnmørsposten, 22.12.11)

Andre nyhetssaker om sosial dumping

77 kroner timen for å snekre leiligheter på høyfjellet. Arbeidstilsynet mener fire polakker som har snekret leiligheter på Sjusjøen Panorama har hatt alt for dårlige arbeidsbetingelser. De er ansatt i et polsk firma, og firmaet er nå anmeldt. Arbeidstilsynet oppfatter at også utbygger må ta sin del av ansvaret for det som har foregått. Fellesforbundet er enig, og viser til solidaransvaret som trådte i kraft i 2010. (Østlendingen 24.12.11) [Les mer](#)

Frykter mer sosial dumping i Møre og Romsdal. Sosial dumping er mer utbredt i Møre og Romsdal enn andre steder i landet. Det har vært stort behov for arbeidskraft særlig innen verksted og byggebransjen, og distriktssekretær i Fellesforbundet i Møre og Romsdal Per Olav Heggem tror et stort trykk på arbeidslivet i fylket gjør det lettere for de useriøse aktørene å drive sosial dumping. (NRK Møre og Romsdal, 22.12.11) [Les mer](#)

Urovekkende stort prisgap mellom anbud - sosial dumping? Selskapet Enemona fra Bulgaria ble diskvalifisert fra anbudsprosessen for høyskoleanlegget på Kronstad. Nå vil Helse Bergen bruke selskapet. EL & IT Forbundet frykter sosial dumping etter å ha sett prisgapet i tilbudene på elektroarbeidet. (EL & IT, 20.12.11) [Les mer](#)

Estere bodde i bygget de renoverte - nå er arbeidet stoppet og bygningen stengt. Etter at NRK gjorde Arbeidstilsynet oppmerksom på at fem estere har bodd i en måned i et bygg de har renovert i Ålesund, gikk de til aksjon sammen med brannvesenet og eltilsynet. Politiet har nå stengt bygningen. Uten noe sted å bo, har arbeiderne dratt tilbake til hjemlandet. (NRK Møre og Romsdal, 16.12.11) [Les mer](#)

Nyhetssaker om sosial dumping i transportsektoren

NHO Transport: - Ufullstendig og misvisende om kabotasje. Dagens Næringsliv har hatt flere oppslag om forslag til nye kabotasjeregler for persontransport og mulige konsekvenser for deler av hotellnæringen. NHO Transport mener artiklene har vært noe ufullstendige og misvisende, og adm. dir. i NHO Transport, Jon H. Stordrange, skrev derfor et innlegg i DN 31.12.11. - Bransjen må innse at alle ledd i verdikjeden må baseres på akseptable lønns- og arbeidsvilkår for å skape et bærekraftig reiseliv over tid, skriver han (NHO Transport, 03.01.12) [Les mer](#)

Utenlandske turbusser i Norge. NHO Reiseliv har ikke hatt noe eget ønske om å få endret kabotasjereglene, som omhandler utenlandsk registrerte bussers adgang til å kjøre turister i Norge. Men vi valgte etter hvert å spille på lag med myndighetene for å unngå en enda strengere regulering, skriver NHO Reiseliv. (23.12.11) [Les mer](#)

Myndighetene skjerper kabotasjekontrollene. - Det har i lengre tid hersket bortimot lovløse tilstander der utenlandske vogntog kjører gods i Norge i strid med alle regler. Dette har skapt urimelige konkurranseforhold der norske transportselskaper blir utkonkurrert av utenlandske transportører som har sjåførere som blir grovt underbetalt og som har arbeidsvilkår som ingen norske sjåførere vil kunne godta, sier forbundsleder Roger Hansen i Norsk Transportarbeiderforbund. - Vi er tilfredse med at myndighetene nå intensiverer kontrollene mot ulovlig kabotasjekjøring, sier han. (Norsk Transportarbeiderforbund, 21.12.11) [Les mer](#)

Kummerlige forhold for utenlandske sjåførere som venter på returlass ut av landet. Den spanske transportøren J. Carrión frakter frukt og grønt til Norge. De står for 50 % av alt Bama importerer, men sjåførene i de spanske og rumenske bilene lever under kummerlige forhold. - Vi følger loven, men kan ikke ha ansvaret for å bygge infrastrukturen i Norge. Det sier Bamas konserndirektør om sjåførenes forhold. Nå skal Transportarbeiderforbundet ha et møte med Bama og J. Carrión for å drøfte saken. (Tungt, 20.12.11) [Les mer](#)

Se også:

[Leder: Verstingene blant utenlandske vogntog må stanses ved grensen](#) (Tønsberg Blad, leder, 16.12.11)

VIKARBYRÅDIREKTIVET

Debatt: Vikarbyrådirektivet er en fordel for arbeidslivet. - Det er én viktig grunn til bemanningsbransjens framvekst i Norge, nemlig at det er ytterst lønnsomt å leie inn underbetalt, uorganisert utenlandsk arbeidskraft til virksomhet i Norge. Det blir ikke like lønnsomt den dagen vikarbyrådirektivet blir norsk rett. Selve formålet med vikarbyrådirektivet er å sikre akseptable lønns- og arbeidsvilkår for de vikarbyråansatte, skriver stortingsrepresentant Steinar Gullvåg (Ap). (Tønsberg Blad, 01.01.12) [Les mer](#)

Fellesforbundet oppfordrer til politisk streik mot vikarbyrådirektivet. EUs vikarbyrådirektiv er til behandling i regjeringen, der SV og Sp sier nei – mens arbeidsminister Hanne Bjurstrøm har uttalt at hun synes direktivet er bra. Fellesforbundet oppfordrer nå til å støtte opp om den planlagte faglige aksjonsdagen mot direktivet, 18. januar, og slutter seg dermed til vedtak gjort i Norsk Transportarbeiderforbund og EL & IT om å oppfordre til streik. (Magasinett, 21.12.11) [Les mer](#)

Flåthen refset motstanderne av vikarbyrådirektivet. LO-leder Roar Flåthen kom for å innlede om tariff på EL & IT landsstyremøte, men endte opp med klare advarsler til motstanderne av vikarbyrådirektivet. - Tror dere tiltakspakka mot sosial dumping har kommet rekendes på ei fjøl, tordnet LO-lederen, som mente den var kommet ene og alene fordi LO har stilt krav om det. Men delegatene fra EL & IT skjerper nå kampen mot vikarbyrådirektivet ytterligere med å gå inn for politisk streik 16. januar. (Magasinet, 16.12.11) [Les mer](#)

Sp vil ikkje ta standpunkt om vikarbyrådirektivet før høyringsrunden er over. Arbeidsdepartementet har sendt ut ein tiltakspakke mot sosial dumping ut på høyring, for å blidgjere vikarbyrå-kritikarane i fagrørsla. Geir Pollestad, Senterpartiets representant i arbeids- og sosialkomitéen på Stortinget åtvarar no fagrørsla mot å tru at slagord, parolar og streik er nok til å få regjeringa til å avvise direktivet. Senterpartiets stortingsgruppe har førebels ikkje teke stilling til direktivet og Pollestad varslar at partiet vil lytte til det som blir sagt frå LO sentralt om denne saka. (Nationen, 16.12.11) [Les mer](#)

ARBEIDSINNVANDRING

[Temaside om arbeidsinnvandring](#)

Leder: - Norge er blitt et rikere og mer konkurransedyktig land på grunn av arbeidsinnvandringen. - Siden 2000 har over en halv million nye innvandrere bosatt seg i Norge. De fleste kom som arbeidssøkere og har funnet seg til rette i sitt nye hjemland. Uten disse nye landsmennene ville vi ha hatt enda større press på arbeidsmarkedet, og enda større utflytting av arbeidsplasser, skriver Sunnmørsposten på lederplass. (31.12.11) [Les mer](#)

Bergen vil ha Servicesenter for utenlandske arbeidstakere. Robin Hood-huset i Bergen har de siste ukene opplevd en tilstrømning av arbeidssøkende innvandrere fra Sør-Europa. Byråd for sosial, bolig og områdesatsing, Lisbeth Iversen (KrF) mener det er et stort behov for et servicesenter for utenlandske arbeidstakere i Bergen. - Et slikt senter er viktig for å sikre utenlandske arbeidstakere arbeidsvilkårene de har krav på og bekjempe sosial dumping. Hvis vi ikke gjør dette nå, kommer vi til å få en kjempestor utfordring, sier Iversen. (Bergens Tidende, 27.12.11) [Les mer](#) Se også: [Eurokriseflyktninger strømmer til Bergen](#) (Bergens Tidende, 27.12.11)

NAV varsler ingenjormangel. Norske bedrifter trenger 16.000 ingeniører og IKT-arbeidere. Nå er etter-spørselen like høy som den var før krisehøsten 2008, ifølge NAVs bedriftsundersøkelse. NAV peker på at behovet for arbeidsinnvandring har økt det siste året, og flere bedrifter tror at de vil rekruttere utenlandsk arbeidskraft til neste år. (TU, 22.12.11) [Les mer](#)

Ønsker det skal bli enklere for arbeidsinnvandrere å bosette seg i Nord-Trøndelag. Tall fra SSB viser at antall unge mennesker i Nord-Trøndelag kommer til å bli sterkt redusert de kommende årene. Stortingsrepresentant Gerd Janne Kristoffersen (AP) er bekymret for utviklingen og synes noe må gjøres for å sikre nok arbeidskraft i fylket vårt i årene fremover. Hun foreslår økt arbeidsinnvandring. (Verdalningen, 29.12.11) [Les mer](#)

Strammer inn au pair-ordningen for å hindre at au pairer blir utnyttet som billige hushjelpere. - Vi vil styrke og understreke det kulturelle perspektivet i au pair-ordningen, og sikre at de ikke blir utnyttet som billig hushjelp, sier Arbeiderpartiets nestleder Helga Pedersen. Regjeringen foreslår at man ikke skal kunne være au pair i Norge dersom man har barn i hjemlandet. Andre tiltak er forenklet regelverk, oppretting av rådgivningstelefon, og oppjustering av satsene for lommepenger og norskkurs. (VG / ANB, 22.12.11) [Les mer](#) Se også: [- Kulturutvekslingen blir brukt som et skalkeskjul for sosial dumping](#) (NRK, 23.12.11)

NAV gjør om oppholds krav for EØS-borgere. NAV har nå endret praksis slik at EØS-borgere som ikke reiser tilbake til bostedslandet minst en gang per uke også får utbetalt dagpenger ved permittering. (Fellesforbundet, 21.12.11) [Les mer](#)

ANDRE NYHETER

Frykter hjerneflukt fra Latvia. Rundt en tiendedel av Latvias befolkning har i løpet av de siste femten årene flyttet for godt. Budsjettkutt etter finanskrisen har som bieffekt at latvierne flytter til bedre lønns- og arbeidsforhold i Storbritannia, Irland, Tyskland, Finland, Sverige og Norge. Det vil skape problemer for ny vekst. Det internasjonale pengefondet (IMF) frykter nå at også høyt utdannet arbeidskraft vil rømme landet, og advarer mot ytterligere budsjettkutt. (Aftenposten, 02.01.12) [Les mer](#)

Tyskland: 900.000 får minstelønn i «nyttårs gave». En ny lov sikrer over 900.000 vikarer, midlertidig ansatte og innleide arbeidstakere i Tyskland en lovbestemt minstelønn i det nye året. - Et overmodent, første skritt for å hindre sosial dumping, sier Claus Matecki, en av topplederne i den tyske landsorganisasjonen DGB. Men loven kan lett omgås, og minstelønns satsene er alt for lave, sier kritikerne. (Fri Fagbevegelse, 03.01.12) [Les mer](#)

NAV konferansen 10. januar 2012. Under arbeidet med å gjennomføre NAV reformen har velferdspolitikken rammebetingelser endret seg dramatisk i Europa. Arbeidsinnvandringen har preget norsk arbeidsliv etter EU-utvidelsen, og den har også gitt nye utfordringer til NAV og velferdsordningene. Det kan bli enda større tilgang på arbeidskraft og sterkere spenninger mellom velferdspolitikken økonomiske rammer og våre sosialpolitiske ambisjoner. Dette er bakteppet når Arbeidsdepartementet og LO inviterer til NAV konferansen 2012, 10. januar på Sørmarka. (LO, 16.12.11) [Les mer](#)

Vil ofre arbeidsmiljøet for å skape vekst. EU-kommisjonen vil styrke vekstevnen hos små og mellomstore bedrifter ved å unnta dem fra store deler av regelverket om arbeidsmiljø og sosial dumping. Svensk og dansk fagbevegelse er i harnisk. Dansk LOs nettmagasin Ugebrevet A4 har snakket med flere arbeidsliveksperter som advarer om at dersom rapporten blir fulgt opp i praktisk politikk kan det føre til et todelt arbeidsmarked og mer sosial dumping. (Magasinett, 19.12.11) [Les mer](#)
Se også: [Fagbevægelsen raser over EU-angreb på arbeidsmiljø](#) (Ugebrevet A4, 19.12.11)

Politisk avtale i Danmark om innsats mot sosial dumping.

Styrket kontroll med utenlandske bedrifter og mer bruk av arbeidsklausuler ved offentlige anskaffelser er to av tiltakene i en avtale som den danske regjeringen og Enhedslisten har inngått i forbindelse med statsbudsjettet for 2012. Totalt er det satt av 65 millioner danske kroner til denne innsatsen (EU&arbetsrätt, 21.12.2011). [Les mer](#) Les flere saker i det nye nummeret av det nordiske nyhetsbrevet [EU&arbetsrätt Nyhetsbrev Nr 4 2011](#) Se også: [Tidligere numre av nyhetsbrevet EU&arbetsrätt](#)

FLERE NYHETER finner du på [Fafo Østforums nettside](#)

[Nyhetsarkivet](#)

[Bakgrunn](#)
[Deltakere](#)
[Kontakt](#)

Fafo Østforum er en forskningsstøttet møteplass som gir oppdatert kunnskap om virkningene av EU/EØS-utvidelsene, arbeids- og bedriftsvandring, endringer i politikkutforming og innsikt i praktiske erfaringer. Gjennom seminarer og nettside er Fafo Østforum en kunnskapsleverandør på temaet. Forumet har i dag 18 deltakere - bedrifter, organisasjoner og offentlige instanser. Forumet er åpent for flere deltakere. Interesserte kan ta kontakt med Fafo Østforums prosjektleder [Line Eldring](#).

[FoU](#)
[Off dokumenter](#)
[Statistikk](#)
[Andre publ](#)
[Fafo Østforum publ](#)

På [nettsiden](#) finner du nyhetsklipp om EU-utvidelsen, informasjon om Fafo Østforums aktiviteter, derav program for kommende seminarer og foredragsfoiler fra tidligere seminarer. I Kunnskapsbasen finner du en rekke publikasjoner, se linker i venstre kolonne.

[Bestill nyhetsbrev](#)
[Avbestill](#)
[Nyhetsbrevarkiv](#)

Om nyhetsbrevet: Fafo Østforums elektroniske nyhetsbrev sendes ut jevnlig, og gir deg informasjon om Østforums seminarer, nye publikasjoner, samt tematisert utvalg av nyhetssaker fra vår nyhetstjeneste. Det er gratis å abonnere på nyhetsbrevet. Utskriftsvennlig pdf-versjon av nyhetsbrevene finner du i nyhetsbrevarkivet.

Kontakt:

Fafo, Postboks 2947 Tøyen, 0608 Oslo. Besøksadresse: Borggata 2b. [Google kart](#)
Tlf: (+ 47) 22 08 86 00. Fax: (+ 47) 22 08 87 00 www.fafo.no